

Atıf almak ya da al(a)mamak; nitelikli atıf almak

Akademik teşvik ödeneğine esas olan hesaplamaların yapılmasında yardımcı olmak üzere son bir iki yıldır hesaplama araçlarının ortaya çıktığı malumunuzdur. Çünkü bu hesaplamalar herkes gibi 24 saati olan ve bu zamandan bilimsel faaliyetlerine ayıracağı zamanı artırabilmek adına uykusundan dahi kesinti yapan, kendisini araştırmaya vakfetmiş bilim insanlarının önemli bir zamanını almaktadır. Ödeneğe esas olan bilimsel faaliyetlerde hemen her yıl değişikliğe gidildiği de bilinen bir gerçektir. Bu değişkenliğe maalesef bazı sözüm ona akademik yayınevlerinin ve organizasyonların yaptıkları kâğıt üzerinde uygunluk sağlayıcı, sadece bu teşvik kaleminden daha fazla pay alabilmeye yönelik hamlelerinin yol açtığı da bilinmektedir. Aynı husus akademik yükseltilme ve atanma kriterlerine kağıt üzerinde uygunluk sağlayıcı faaliyetler için de geçerlidir. Atıf almakta gerek akademik yükseltmede gerekse teşvik ödeneğinde çok önem arz etmektedir.

Atıf sayısı bir makalenin özgünlüğünü, ilgi çekiciliğini, makaleye konu çalışmanın aynı konuda çalışan müellifler tarafından ileri bir aşamaya taşınabilirliğini, makalenin yıllar sonra dahi dikkate alındığını gösterebilmekte ise de atfın makalenin hangi bölümüne yapıldığı, çalışılan disiplin, bu konuda çalışan bilim insanı sayısı, yapılan atfın ciddi bir eleştiri içerip içermediği, atfın yer aldığı makale türü gibi hususlar önemlidir. Örneğin derleme makalelerinde ya da araştırma makalesi dahi olsa giriş kısmında herkes tarafından bilinen, ders kitaplarına girmiş klasik bir bilginin verilmesinde çok sayıda makale ile birlikte sizinkine de atıf yapılması ile ilk kez sizin makalenizde yer alan yeni bir yöntemin genişletilmesi, başka çalışmalara zemin oluşturmasına yapılan atıf arasında fark bulunmalıdır. Yine sizin yönteminizin baştan sona yanlış olduğunu belirten ve bu durumu bilimsel verilerle ispat ettiğini yazan bir çalışmanın size yaptığı atfa bilimsel olarak geçerli argümanlar ile cevap veremiyorsanız bu atfın değerli olduğu söylenebilir mi? On binlerce bilim insanının çalıştığı, akademik beklentisinin olduğu disiplin ve konularda yapılan makalelerin atıf alma sayısı ile konusu itibarıyla son derece önemli olmasına rağmen az sayıda bilim insanının çalıştığı çok özel konularda alınan atıf sayısının aynı olması beklenir mi? Adli Tıp ve bilhassa Adli Bilimlerin bazı disiplinleri bir klinik tıp branşına nazaran az sayıda bilim insanını istihdam eden alanlardır. Bu nedenle atıf değerlendirmesinde alınan atıf sayısının o alanda bir yılda Dünyada yayınlanan yayın sayısına oranlanmasında yarar bulunmaktadır.

Sonuç olarak atıf sayısı önemli bir parametre olmakla birlikte bir makalenin değerini saptamada kestirme bir yol olmamalıdır. Burs başvurusu, araştırma bütçesi verme, akademik yükseltilme, kadro atamalarında hakemlik yapanlar kolaycılığa kaçıp atıf sayısından hareket etmemeli makalelerin tümünü içeriği ile değerlendirmelidir.

Bu sayıda her zaman olduğu gibi araştırma makalesi ağırlıklı olmak üzere dolu dolu çıkıyoruz. İyi okumalar dilerim.

Prof. Dr. Faruk AŞICIOĞLU
Editör